

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 302/2015-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. mája 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Dušanom Moravcom, Advokátska kancelária, Riečna 2, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 189/11 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. januára 2015 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len

„sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 189/11 (ďalej aj „namietané konanie“).

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že *„Podaním, spísaným... dňa 14. januára 2014 podala... Ústavnému súdu Slovenskej republiky Sťažnosť podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky na porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, v dôsledku procesnej nečinnosti Krajského súdu v Bratislave.*

Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 374/2914-11 zo dňa 09. júla 2014 bola predmetná sťažnosť odmietnutá ako neprípustná s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, nakoľko sťažovateľka nevyčerpala opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

S poukazom na záverečné usmernenie, podľa ktorého by v budúcnosti v postupe krajského súdu dochádzalo k prieťahom v konaní, sťažovateľke nič nebráni v tom, aby opätovne podala kvalifikovanú sťažnosť pre porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v zmysle čl. 127 ústavy sťažovateľka prostredníctvom právneho zástupcu odstránila vytknutú vadu a obrátila sa so svojou sťažnosťou na predsedu Krajského súdu Bratislava.

Predseda Krajského súdu Bratislava vo svojom liste sp. zn. Spr. 2328/14 zo dňa 31.10.2014 vyhodnotil sťažnosť na prieťahy v konaní, vedenom pod sp. zn. 5Co/189/2011 ako dôvodnú a s termínom vybavenia do konca roka 2014. Nestalo sa tak.“

Sťažovateľka sa preto opätovne obrátila na ústavný súd so svojou sťažnosťou, z ktorej vyplynulo najmä, že *„... ako navrhovateľka 1. rade spolu s navrhovateľkou v 2. rade -*

... a navrhovateľom v 3. rade ...
podala dňa 22.01.2001 na Okresnom súde Bratislava III. žalobu proti žalovanej v 1. rade
... a žalovanej v 2. rade ... žalobu o určenie
neplatnosti darovacej zmluvy uzavretej dňa 10.03.2000 pod č. vkladu ..., ktorou
žalovaná v prvom rade previedla na žalovanú v druhom rade pozemky... v k.ú. ...,
zapísané na ... na katastrálnom odbore Okresného úradu ...

Okresný súd Bratislava III. rozsudkom sp. zn. 34C/12/2001-503 zo dňa 28.01.2011,
teda po desiatich rokoch trvania konania žalobu navrhovateľov v celom rozsahu zamietol.
Proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III. 34C/12/2001-503 podali vyššie uvedení
navrhovatelia odvolanie, ktoré bolo postúpené Krajskému súdu dňa 06.05.2011 a bolo
zaevidované pod sp. zn. 5Co 189/11. ...

Odvolačí Krajský súd v Bratislave, proti ktorému sťažnosť smeruje pokračuje
v nečinnosti Okresného súdu Bratislava III. ani ku dňu podania tejto sťažnosti nezačal
vo veci konať, tak že po podaní odvolania aj v súčasnosti pretrváva medzi účastníkmi
dlhodobý stav právnej neistoty, keďže súd v predmetnej veci do dnešného dňa nerozhodol.
Zmenu nepriniesla ani Urgencia právneho zástupcu žalovaných na postup v konaní zo dňa
22.11.2012, ani Sťažnosť sťažovateľky na prietahy v súdnom konaní zo dňa 20.10.2014.“.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti
na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1) Základné právo ... na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov
podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv
a základných slobôd Krajským súdom v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn.
5Co 189/11 porušené bolo.

2) Krajskému súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 5Co 189/11 prikazuje
konať bez zbytočných prietahov.

3) ... priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške
3 319,00 eur..., ktoré je Krajský súd Bratislava povinný vyplatiť sťažovateľke do dvoch
mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4) Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia advokátovi JUDr. Dušanovi Moravcovi, Advokátska kancelária, sídlo: Riečna 2,811 02 Bratislava, vo výške 828,00 eur... do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je sťažovateľkou namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 189/11.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, I. ÚS 56/08), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prieťahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Z judikatúry ústavného súdu taktiež vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

Ústavný súd zo sťažnosti a z jej príloh zistil, že namietané odvolacie konanie na krajskom súde prebieha od 6. mája 2011, kedy mu bol predložený spis okresného súdu spolu s opravným prostriedkom žalobcov na rozhodnutie. Sťažovateľka v súlade s usmernením ústavného súdu uvedeným v uznesení sp. zn. II. ÚS 374/2014 z 9. júla 2014 prostredníctvom svojho právneho zástupcu podala 22. októbra 2014 predsedovi krajského súdu sťažnosť na prieťahy v namietanom súdnom konaní. Podpredseda krajského súdu v odpovedi na uvedenú sťažnosť sp. zn. Spr. 2328/14 z 31. októbra 2014 konštatoval jej dôvodnosť spôsobenú okolnosťami objektívnej povahy *„so zreteľom na množstvo vecí pridelených na vybavenie do senátu 5Co, spôsob ich vybavovania podľa poradia zodpovedajúceho prideleným číslam spisových značiek tak, ako napádajú na Krajský súd v Bratislave, okrem vecí prednostných v zmysle zákonnej úpravy a rozvrhu práce súdu, ako aj personálnu vyťaženosť sudcov, pričom tieto skutočnosti majú nemalý vplyv na rýchlosť konania v predmetnej veci a sú objektívnym dôvodom neprimeranej dĺžky konania... Podľa informácie poskytnutej referujúcou sudkyňou bude snahou vybaviť vec do konca roka 2014, a to z dôvodu enormného nápadu vecí do senátu 5Co a zvlášť referujúcej sudkyňi, ktorá vybavuje aj množstvo prevzatých a starších spisov.“*. Súčasne uviedol, že vec sťažovateľky *„bude prevedená do režimu sledovania vecí podpredsedom krajského súdu až do vrátenia spisu súdu prvého stupňa za účelom zabránenia vzniku ďalších prieťahov v konaní“*.

Zo zapožičaného spisu krajského súdu sp. zn. 5 Co 189/2011 ústavný súd zistil, že v namietanom konaní krajský súd meritórne rozhodol 10. februára 2015 rozsudkom č. k. 5 Co 189/2011-536, ktorým potvrdil odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené konštatuje, že využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mala sťažovateľka právo podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), sa v posudzovanej veci prejavilo ako účinný prostriedok nápravy, ktorý mala sťažovateľka k dispozícii a úspešne ho aj využila ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. Stav namietaného konania v čase predbežného prerokovania sťažnosti (meritórne, aj keď nie právoplatné rozhodnutie) umožňuje vysloviť názor, že podanie sťažnosti na prieťahy v konaní sa prejavilo ako také, ktoré prispelo k odstráneniu nežiaduceho stavu zapríčineného dovtedajším postupom krajského súdu.

Pokiaľ sťažovateľka namietala nečinnosť krajského súdu spočívajúcu v tom, že „*ani ku dňu podania tejto sťažnosti nezačal vo veci konať*“, ústavný súd dáva do pozornosti, že krajský súd vo veci koná ako súd odvolací, úlohou ktorého je posúdiť vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, preto krajský súd spravidla nevykonáva vo veci procesné úkony (§ 213 Občianskeho súdneho poriadku) ani nie je povinný nariadiť pojednávanie (§ 214 Občianskeho súdneho poriadku). To však (aj vzhľadom na predmet konania) nevyhnutne neznamená, že odvolací súd je v odvolacom konaní „nečinný“, ako tvrdí sťažovateľka.

S ohľadom na skutkové okolnosti prípadu a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup krajského súdu v označenom konaní po prípadnom prijatí návrhu (sťažnosti) na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z tohto dôvodu ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

V súvislosti s prípadom sťažovateľky ústavný súd pripomína zásadu „vigilantibus iura scripta sunt“, ktorá zdôrazňuje aj vlastné pričinenie sťažovateľa/ky o ochranu svojich práv, keď požaduje, aby aj sťažovateľ/ka počas trvania celého súdneho konania sledoval/a svoje subjektívne práva a robil/a také kroky, v dôsledku ktorých by nedochádzalo k ich ohrozovaniu a poškodzovaniu. Sťažovateľka sa najprv obrátila so sťažnosťou na prieťahy v namietanom konaní podanou na ústavný súd 20. januára 2014, teda až po 2 rokoch a 8 mesiacoch od začatia namietaného konania, a až následne na základe usmernenia ústavného súdu využila sťažnosť na prieťahy v konaní podanú 22. októbra 2014 predsedovi krajského súdu. Podľa názoru ústavného súdu sťažovateľke nič nebránilo, aby využila prostriedok nápravy podľa § 62 ods. 1 zákona o súdoch a obrátila sa na predsedu krajského súdu so sťažnosťou na prieťahy podstatne skôr, a ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

V dôsledku odmietnutia sťažnosti bolo už bez právneho významu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími požiadavkami v nej uvedenými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. mája 2015